

[Niels Helveg Petersen.]

det hele. Ingen fejl. Alt i orden eller, som det tidligere blev udtrykt: formalia var i orden.

Vi diskuterer jo nu i et underudvalg, hvorledes vi i fremtiden skal sikre en parlamentarisk kontrol. Den oprindelige tanke med dette underudvalg, som jeg har et vist medansvar for, var, at vi dér fredsommeligt skulle diskutere i dybden, hvorledes man skulle tilrettelægge arbejdet her i folketinget. Det var ikke meningen, vi skulle diskutere, hvorledes man kunne oprette et kriseredskab. Meningen var, at vi skulle diskutere problemerne i forholdet mellem markedsudvalget og øvrige stående udvalg. Problemet var, at vi skulle diskutere markedsudvalgets forhold til offentligheden og markedsudvalgets forhold til regering og administration. Vi deltager med meget stor interesse i arbejdet i dette underudvalg. Vi er ikke færdige, men så meget står i dag krystalklart, at den fremgangsmåde, som regeringen har fulgt i denne sag, svarer ikke nøje til de fremgangsmåder, som vi i underudvalget er enige om man skal følge i fremtiden. På trods af det siger statsministeren, at det svarer nøje osv.

I slutningen af statsministerens tale hedder det:

„Der må sikres fuld mulighed for gensidig udveksling af synspunkter på de foreliggende spørgsmål, således at regeringen kan tage stilling ud fra en sikker formodning om at have parlamentarisk grundlag for sine beslutninger.“

Det er jeg helt enig med statsministeren i, jeg er bare også ganske sikker på, at den beskrivelse af, hvorledes det bør være, ikke er en beskrivelse, der dækker fremgangsmåden i sagen.

Hr. Orla Møller gjorde i sin tale en fejl. Han sagde, at regeringen har givet tilsagn om, at man vil fremlægge sine beslutningsgrundlag og forhandlingsoplæg for markedsudvalget. Det er aldeles ikke noget, regeringen har givet tilsagn om, det er slet ikke nødvendigt, for det skal regeringen — det vil jeg gerne holde fast ved — det er ikke en indrømmelse fra regeringen, at den skal fremlægge disse forhandlingsoplæg. Den skal. Og hvis der er tvivl på dette punkt, så synes jeg, tvivlen afslører, at man ikke til

bunds forstår den situation, vi er kommet i i forhold til fællesmarkedet.

Der var i dette ingen sag, hvis det lykkedes for statsministeren at forstå, at dette ting ikke kan være tilfreds med hændelsesforløbet, således som vi har kendt det. Det er ikke spørgsmålet om, hvad regeringen skal foretage sig for at sikre folketingets demokratiske kontrol, for det tror jeg vi bliver enige om for de fremtidige tilfælde. Men det er spørgsmålet, om statsministeren ene af alle 179 medlemmer, tror jeg, privat og personligt vil fastholde, at dette svarer nøje til kravene til den demokratiske kontrol.

Vi frygter — jeg frygter — at den manglende beklagelse af hændelsesforløbet i sagen afslører en manglende forståelse for problemets rækkevidde.

Maigaard: Jeg vil gerne sige tak til statsministeren for den redegørelse, han har givet os, en redegørelse, som jeg vil se i lyset af det indlæg, den socialdemokratiske ordfører, hr. Orla Møller, holdt.

Det drejer sig jo om, at vi har haft en kriselignende tilstand omkring regeringen i den sidste uge, og denne kriselignende tilstand har haft forskellige elementer. Der har været spørgsmålet om mælkemomsen, den forhøjelse, der sker nu, det asociale træk i regeringens EF-linje; der har været spørgsmålet om forhandlingsresultatet omkring landbrugsordningerne, og der har været spørgsmålet om forholdet mellem regering og folketing i EF-spørgsmålet.

Det sidste, spørgsmålet om forholdet mellem regeringen og folketinget i fællesmarkedsanliggenderne, er så langt det vigtigste element i den nuværende situation; jeg er her ganske enig i de udtalelser, hr. Niels Helveg Petersen kom med, og med den tendens, hans indlæg i øvrigt havde. For sagen er jo, at fællesmarkedets myndigheder kan udstede bestemmelser, som har umiddelbar gyldighed her i landet, og sagen er jo også, at hvis regeringen én gang har bundet Danmark, kan et flertal i folketinget intet ændre derved; bestemmelserne gælder i en række tilfælde umiddelbart i dette land og for dette lands borgere, og når vi drøfter regeringens forhold til folketinget på en sådan baggrund, i en sådan situation, så